

Vec C-525/20

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

19. október 2020

Vnútroštátny súd:

Conseil d'État

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

14. október 2020

Žalobca:

Association France Nature Environnement

Žalovaní:

Premier ministre

Ministre de la Transition écologique et solidaire

CONSEIL D'ETAT

ktorá rozhoduje

v spore

[omissis]

FRANCE NATURE ENVIRONNEMENT

[omissis]

Vzhľadom na nasledujúce konanie:

Návrhom a ďalším podaním, ktoré boli doručené 1. apríla 2019 a 22. septembra 2020 na sekretariát pre sporovú agendu Conseil d'État (Štátna rada, Francúzsko), združenie France Nature Environnement navrhuje, aby Štátna rada:

1. Zrušila z dôvodu prekročenia právomoci dekrét č. 2018-847 zo 4. októbra 2018 v rozsahu, v akom vo svojom článku 7 stanovuje, že „na posúdenie zlučiteľnosti programov a administratívnych rozhodnutí uvedených v oddiele XI článku L. 212-1 s cieľom predchádzať zhoršovaniu kvality vôd uvedeným v bode 4° oddielu IV toho istého článku sa zohľadňujú opatrenia na zabránenie a obmedzenie zhoršenia kvality vôd a nezohľadňujú sa dočasné, krátkodobé vplyvy, ktoré nemajú dlhodobé následky“ ako aj implicitné rozhodnutie, ktoré vyplynulo z odmietnutia vyhovieť jeho návrhu na zrušenie týchto ustanovení.

2. Podala v prípade potreby Súdnemu dvoru Európskej únie návrh na začatie prejudiciálneho konania s cieľom určiť, či členský štát dodržiava článok 4 ods. 6 smernice 2000/60/ES z 23. októbra 2000 tým, že vo svojej právnej úprave stanovuje, že na posúdenie zlučiteľnosti programov a administratívnych rozhodnutí prijatých v oblasti vodného hospodárstva s cieľom predchádzať zhoršovaniu kvality vôd upraveným v článku 4 ods. 1 tejto smernice sa nezohľadňujú dočasné krátkodobé vplyvy, ktoré nemajú dlhodobé následky.

[omissis] [omissis]

Tvrdí, že napadnutý dekrét v rozsahu, v akom vo svojom článku 7 stanovuje, že pri posudzovaní zlučiteľnosti programov a administratívnych rozhodnutí s cieľom predchádzať zhoršovaniu kvality vôd sa nezohľadňujú dočasné, krátkodobé vplyvy, ktoré nemajú dlhodobé následky, porušuje smernicu 2000/60/ES z 23. októbra 2000, najmä jej článok 4 ods. 1, ktorý zakazuje akékoľvek zhoršovanie stavu všetkých útvarov povrchovej vody, či už je dočasné alebo dlhodobé.

Vo vyjadrení k žalobe doručenom 11. júna 2020 navrhuje ministre de la transition écologique et solidaire (ministerka pre ekologickú a solidárnu transformáciu, Francúzsko) žalobu zamietnuť. Tvrdí, že uvedený žalobný dôvod nie je dôvodný.

[omissis]

So zreteľom na:

- smernicu 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000,
- code de l'environnement (zákoník životného prostredia),
- dekrét č. 2005-475 zo 16. mája 2005,
- rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-461/13 z 1. júla 2015,

[omissis]

Keďže:

1. Svojou žalobou združenie France Nature Environnement (FNE) navrhuje z dôvodu prekročenia právomoci zrušenie dekrétu zo 4. októbra 2018 v rozsahu, v akom vo svojom článku 7, ktorý sa viaže na článok R. 212-13 zákonníka životného prostredia, v poslednom odseku obsahujúcom nasledovný text stanovuje, že „nezohľadňujú sa dočasné, krátkodobé vplyvy, ktoré nemajú dlhodobé následky“ ako aj zrušenie implicitného rozhodnutia, ktoré vyplynulo z toho, že Premier ministre (predseda vlády, Francúzsko) zamietol jeho žiadosť o zrušenie týchto ustanovení pričom združenie tvrdilo, že tieto ustanovenia porušujú ciele smernice 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva, a konkrétne jej článok 4, tým, že pri posudzovaní zlučiteľnosti programov a administratívnych rozhodnutí s cieľom predchádzať zhoršovaniu kvality vôd upraveným zákonom zo strany správneho orgánu vylučujú tieto ustanovenia ich dočasné krátkodobé vplyvy, ktoré nemajú dlhodobé následky.
2. Na základe článku 4 ods. 1 smernice 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000 členské štáty pri vykonávaní programov opatrení upravených v plánoch vodohospodárskeho manažmentu povodia, pokiaľ ide o povrchové vody, „i) ... vykonajú potrebné opatrenia na zabránenie zhoršeniu stavu všetkých útvarov povrchovej vody, v súlade s odsekmi 6 a 7 a bez toho, aby bol dotknutý odsek 8; ii) členské štáty budú chrániť, zlepšovať a obnovovať všetky útvary povrchovej vody, s ohľadom na platnosť bodu iii) pre umelé a výrazne zmenené vodné útvary, s cieľom dosiahnutia dobrého stavu povrchovej vody najneskôr do 15 rokov od dátumu nadobudnutia platnosti tejto smernice, v súlade s ustanoveniami uvedenými v prílohe V, s podmienkou uplatniť predlžovanie termínov v súlade s odsekom 4 a s využitím odsekov 5, 6 a 7, bez toho, aby boli

dotknuté ustanovenia odseku 8; iii) členské štáty budú chrániť a zlepšovať všetky umelé a výrazne zmenené vodné útvary s cieľom dosiahnutia dobrého ekologického potenciálu a dobrého chemického stavu povrchovej vody najneskôr do 15 rokov od dátumu nadobudnutia účinnosti tejto smernice, v súlade s ustanoveniami uvedenými v Prílohe V, s podmienkou uplatniť rozšírené ustanovenia v súlade s odsekom 4 a s využitím odsekov 5, 6 a 7, bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia odseku 8; ...“. V rozsudku Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland e. V./Bundesrepublik Deutschland (C-461/13) z 1. júla 2015 Súdny dvor Európskej únie spresnil pojem zhoršenie stavu vodného útvaru keď uviedol, že článok 4 ods. 1 písm. a), i) až iii) smernice 2000/60/ES z 23. októbra 2000 „sa má vykladať v tom zmysle, že členské štáty sú, s výhradou udelenia výnimky, povinné odmietnuť povolenie konkrétneho projektu, pokiaľ môže spôsobiť zhoršenie stavu útvaru povrchovej vody alebo ohrozuje dosiahnutie dobrého stavu povrchovej vody alebo dobrého ekologického potenciálu a dobrého chemického stavu takejto vody k dátumu stanovenému touto smernicou“.

3. Odseky 6 a 7 článku 4 smernice však stanovujú dve výnimky. Odsek 6 uvádza, že *„dočasné zhoršenie stavu vodných útvarov sa nebude považovať za porušenie požiadaviek tejto smernice, ak je výsledkom pôsobenia výnimočných alebo nepredvídateľných prírodných síl alebo vyššej moci, najmä mimoriadne silných povodní a dlhodobého sucha, alebo dôsledkom nepredvídateľných havárií“* a dopĺňa túto výnimku piatimi kumulatívnymi podmienkami. Odsek 7 stanovuje, že členské štáty sa nedopúšťajú porušenia smernice, keď *„je neúspech pri dosahovaní dobrého stavu podzemnej vody, dobrého ekologického stavu, prípadne dobrého ekologického potenciálu, alebo pri predchádzaní zhoršenia stavu útvaru povrchovej alebo podzemnej vody dôsledkom nových modifikácií fyzikálnych vlastností útvaru povrchových vôd alebo zmien úrovne hladiny útvarov podzemnej vody“* alebo keď *„sa nepodariť zabrániť zhoršeniu stavu útvaru povrchovej vody z veľmi dobrého na dobrý v dôsledku nových trvalo udržateľných rozvojových činností človeka“* a sú splnené štyri kumulatívne podmienky.
4. Zo smernice z 23. októbra 2000 teda vyplýva, že cieľ predchádzať zhoršovaniu kvality povrchových vôd by mal viesť k tomu, že členské štáty odmietnu povoliť konkrétny projekt vtedy, keď môže viesť k zhoršeniu stavu útvaru povrchovej vody alebo ak ohrozuje dosiahnutie dobrého stavu povrchovej vody alebo dobrého ekologického potenciálu a dobrého chemického stavu takejto vody k dátumu stanovenému touto smernicou, s výhradou prípadov výnimiek stanovených v článku 4 ods. 6 a 7.
5. Podľa oddielu IV článku L. 212-1 zákonníka životného prostredia, ktorý bol prijatý na prebratie tejto smernice, patrí predchádzanie zhoršovania kvality vôd medzi kvalitatívne a kvantitatívne ciele kvality vôd, ktoré vymedzujú všeobecné koncepcie využitia a manažmentu vôd, pričom oddiel XI toho istého článku uvádza, že programy a administratívne rozhodnutia v oblasti vôd musia byť zlučiteľné s ustanoveniami týchto koncepcií alebo musia byť s nimi uvedené do súladu.

6. Ministerka pre ekologickú a solidárnu transformáciu vo svojom vyjadrení predloženom Štátnej rade tvrdí, že ustanovenia článku 7 napadnutého dekrétu, ktorý napáda žalujúce združenie, sa nevzťahujú na výnimku týkajúcu sa dočasného zhoršenia stavu vodných útvarov uvedenú v článku 4 ods. 6 smernice, ktoré musí byť výsledkom okolností spôsobených prirodzenými príčinami alebo vyššou mocou a ktorá bola transponovaná článkom 22 dekrétu zo 16. mája 2005 o všeobecných koncepciách využitia a manažmentu vôd a do zákona zakotvená článkom R. 212-24 zákonníka životného prostredia, ale vzťahujú sa na výnimku upravenú v článku 4 ods. 7, ktorá z oblasti porušenia smernice vylučuje zhoršenia stavu vodného útvaru, ktoré sú výsledkom nových trvalo udržateľných rozvojových činností človeka pod podmienkou splnenia štyroch kumulatívnych podmienok. V tejto súvislosti predložila dokument, ktorý v decembri 2017 vypracovali dotknuté správne orgány členských štátov Európskej únie a Komisie, nazvaný „Common implementation strategy for the water framework directive and the floods directive“, ktorý uvádza, že ak majú také činnosti len dočasný a krátkodobý vplyv na stav vodného útvaru, bez dlhodobých následkov na tento stav, predmetná činnosť môže byť povolená bez toho, aby bolo toto povolenie podmienené dodržaním kumulatívnych podmienok stanovených v článku 4 ods. 7 smernice.
7. Za týchto podmienok závisí odpoveď na žalobný dôvod uvedený žalujúcim združením, ktorý je založený na porušení článku 4 smernice z 23. októbra 2000 od otázky, či vzhľadom na cieľ predchádzať zhoršovaniu kvality povrchových vôd, ktorý musí viesť členské štáty k tomu, aby, s výnimkou prípadu udelenia výnimky, nepovolili konkrétny projekt vtedy, keď môže spôsobiť zhoršenie stavu útvaru povrchovej vody alebo keď ohrozuje dosiahnutie dobrého stavu povrchových vôd alebo dobrého ekologického potenciálu a dobrého chemického stavu takých vôd, nemusí správny orgán zohľadniť dočasné a krátkodobé vplyvy, bez dlhodobých následkov, programov a projektov, ktoré sú mu predložené na schválenie a, ak je odpoveď na otázku kladná, za akých podmienok a obmedzení.
8. Keďže táto otázka predstavuje vážne ťažkosti pri výklade práva Európskej únie, treba ju podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie postúpiť Súdnemu dvoru Európskej únie a až do jeho rozhodnutia prerušiť konanie o žalobe.

ROZHODLA TAKTO:

[*omissis*] Konanie o návrhu združenia France Nature Environnement sa prerušuje až do doby, kým Súdny dvor Európskej únie nerozhodne o týchto otázkach:

- Má sa článok 4 smernice č. 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000 vykladať tak, že umožňuje členským štátom, aby v prípade, že povoľujú program alebo projekt, nezohľadnili ich krátkodobý dočasný vplyv, ktorý nemá dlhodobé následky na stav povrchovej vody?

- Ak áno, aké podmienky musia tieto programy a projekty spĺňať v zmysle článku 4 smernice a najmä jej odsekov 6 a 7?

[omissis]

PRACOVNÝ DOKUMENT